

1939 ~ HITEL ~ IV. 3-4

REZUMAT

HITEL (Credit) – titlul operei de bază a marelui politician maghiar Széchenyi István (apărută în anul 1830) – îmbrățișează nu numai noțiunea creditului economic, ci în frazeologia lui – „a crede și a putea crede altuia” – se întinde și asupra conceptului moral și spiritual și ca atare: creditul devine baza și resortul tuturor intențiilor reformatoare, cât și a spiritelor și acțiunilor reînviătoare. Redactorii și colaboratorii revistei „Hitel” sunt tinerii intelectuali maghiari ardeleni pe baza ideologiei széchenyiene.

Mărturisirea unei generații. (Nr. 3.)

Semnatarii, 33 publiciști, toți membri ai generației noi tinere maghiare din Transilvania, se pronunță pentru unitatea sufletească maghiară ardeleană și susțin că societatea ungară, dincolo de comunitatea instinctivă a aceleiași sorți, este pentru ei o comunitate conștientă de muncă care se alimentează prin serviciul frățesc făcut în favorul fiecărui din diferitele pături ale corpului națiunii. Faptele arată că unitatea este de un caracter familial și național, din care reiese în mod logic că noua formă de viață a ungaririi din Ardeal este comunitatea națională transformată în familie.

Dr. OBERDING JÓZSEF GYÖRGY: Istoria colonizării și sociografia ungaririi din Bucovina. (Nr. 3–4.)

Strămoșii ungarilor din Bucovina erau acei secui din județul Ciuc, cari, după măcelul „Siculicidium” dela Siculeni (Mádéfalva) în legătură cu înființarea organizației grănicerești, au fugit prin Moldova în Bucovina (1764). Partea întâia a studiului se ocupă cu istoria emigrațiunii. Faza întâia: așezarea în Moldova (1763–64). Faza a doua: întemeierea celor cinci comune din Bucovina (1777–86): Iacobești (Fogadjisten), Țibeni (Istensegíts), Dornești (Hadikfalva), Măneuți (Andrásfalva), Vorniceni (Józseffalva). Faza a treia: readucerea coloniștilor în Ungaria (1883–1910): colonizarea bănățeană: Hertelendyfalva, Sándoregháza, Székelykeve; colonizarea în comuna Gioroc (Gyorok); colonizarea ardeleană: Deva-Colonie (Dévacsángótelep), Hunedoara (Vajdahunyd), Vița (Vice), Nimigea ungurească (Magyarnemegy), Babșa (Babsa), Luduș (Marosludas), Streiu Sângeorgiu (Sztrigyszentgyörgy), Cristur (Csernakeresztúr). Faza a patra: colonizarea americană (1905–1924: Canada, Punichy, Hapkins, Eszterháza, Székelyföld, Máriavölgy, Hamilton, Regina; Brazilia: Boldogasszonyfalva). Partea a doua a studiului se ocupă, după recapitularea istorică a colonizărilor, cu scheletul social al regiunilor colonizate și anume în următoarea împărțire: cele cinci comune-mumă din Bucovina; Deva-Colonie (Csángó-telep); Gioroc (Gyorok); Hertelendyfalva; Canada;

Boldogasszonyfalva. Putem constata că numărul acestei grupe ungare se ridică cam la 32.000. Ei trăesc peste tot în mijlocul popoarelor străine: în Bucovina între români, poloni și germani; în Ardeal între români; în Jugoslavia în mijlocul populației sârbești, germane și slovace; în Canada în cercul populației băștinașe anglo-saxone, și în fine în Brazilia în mijlocul unei națiuni în naștere a „brazilienilor”, și pe lângă toate acestea ei țin mult la naționalitatea lor și la datinele lor strămoșești.

Dr. DEBRECZY SÁNDOR: Câteva chestiuni îngrijorătoare ale culturii noastre poporane. (Nr. 3.)

Autorul prelucrează datele a 18 sale secuești din județele Treiscaune și Odorhei. Înainte de toate se ocupă cu întrebarea: Ce citește populația satelor? Dânsul constată că poporul citește mult, dar numai lucruri superficiale, neserioase, din care cauză cultura literară a poporului e restrânsă și cunoștințele istorice lasă mult de dorit. Între acestea face propuneri cari ar fi realizabile pe calea cotidianelor, cu redactarea calendarelor și găsește necesar ca poporul să fie înfluențat și pe calea lecturilor.

VITA SÁNDOR: Situația agriculturii ardelen. (Nr. 3.)

Autorul analizează datele statistice-agricole din Ardeal și le compară cu situația dinaintea războiului mondial. Constatarea lui cea mai importantă este că în comparație cu situația dinaintea războiului, cu toate că suprafața arabilă a devenit mai mare, iar obleaga mai mică, rezultatele recoltei n'au crescut. Importanța cea mai mare se dă și astăzi culturii cerealelor, ocupând primul loc grâul și porumbul. Sistemul nostru de exploatare urmărește deci drumul început din vechime și din cauza aceasta viața economică ardeleană are o pierdere anuală de mai multe miliarde (numai din grâu 200 de milioane). Așa pe terenuri agronomic organizat se pun două întrebări capitale: 1. îmbunătățirea recoltei pământului arabil (cunoștințele de specialitate, capital agricol, credite, chestiunea culturii poporului) și 2. schimbarea sistemului de exploatare (micșorarea terenului de cultivare a grâului, semănatul nutrețului, a leguminoaselor, și a plantelor industriale). Reforma e urgentă din cauza că dintre provinciile României Ardealul dispune de posibilitățile cele mai favorabile pentru sporirea producției, cu toate că teritoriile arabile ale Ardealului nu fac mai mult decât 25% din totalul suprafeței arabile a țării, și cu toate acestea 32% din producția totală a grâului, 30% din porumb, 41% din ovăs sunt de proveniență ardeleană și numai recolta secării (23%) și a orzului (19%) rămâne îndărătul suprafeței procentuale a pământului arabil.

Dr. VENCZEL JÓZSEF: Poporul din Ciuc și relațiile sale privind dezvoltarea populației. (Nr. 3.)

Autorul ne face mai întâi cunoscută schimbarea numărului populației județului Ciuc dela 1703–1930, apoi ne oferă tabloul național și religios în cadrele datelor istorice și constată că elementul românesc din acel județ a imigrat în decursul secolului 17–19 din Moldova, și că asimilația n'are mare importanță, căci numărul asimilațiilor dela 1881–1910 este abia 5.049 (15,9%). Dealtfel imigrarea românilor corespunde emigrării secuilor. Dela 1850 încoace au părăsit în total 35.000 de secui teritoriul județului. Cauza emigrării trebuie căutată în greutățile economice: în locul celor 249.193 hectare necesare de pământ arabili stau

la dispoziție numai 176.701 hectare. În opoziție cu aceasta dezvoltarea populației este în creștere. Chiar dacă numărul nașterilor în ultimii 50 ani a scăzut cu 70%, îmbunătățirea mortalității cu 60% tot dă posibilitatea unei sporiri numărului populației. Județul oferă multe posibilități de trai, dar populația nu prea le cunoaște. Autorul, după ce a dat statistica emigrărilor din județ, arată, numai ca exemplu, bogăția minerală a județului. Poporul însă și-a pierdut curajul de întreprindere și privește cu indiferență, cum bogăția pământului său aduce câștig altora.

VINCZE LAJOS: Muzica populară a comunei Siter. (Nr. 4.)

Materialul de cântece a comunei Siter din Bihor poate fi tratat în patru grupe: 1. cântece de copii, 2. cântece ocazionale, 3. cântece neocasionale și în fine 4. muzica instrumentală poporană și în legătură cu această muzica poporană de dans. Autorul demonstrează în 15 adausuri de note muzicale materialul de melodii a satului său, în care cea mai bogată grupă este a treia, adică a cântecelor neocasionale. Dânsul găsește și cântece vechi cu toate că astăzi rolul principal în viața muzicală a satului îl joacă cântecele mai noi ungare, așa-numitele cântece de clasa B). Cu motivare interesantă dovedește cuin comuna Siter datorează cultura ei muzicală comunei slovace vecine Tăutelec (Töttelek). Tăutelec a preluat odinioară și păstrează și astăzi materialul vechiu muzical maghiar, în care rezervă comuna Siter găsește un izvor valoros.

Dr. CSIKY JÁNOS: Date asupra alimentației poporane din Gheorgheni. (Nr. 4.)

Autorul a adunat listele de bucate săptămânale dela 90 de copii și 12 familii din Gheorgheni și dela câte 6 familii din cele 8 sate vecine și le analizează. Este îmbucurătoare consumația relativ mare de lapte la copii (38.1%), dar la restul alimentelor găsim deja disproporții mari. În cele ce urmează autorul compară alimentele celor trei categorii amintite și publică liste de bucate. O împărțire rațională a alimentelor găsim numai la intelectuali. Găsim multă mămăligă și cartofi. De ce? Pentru că 3.000 de calorii putem obține din 3 kg. cartofi (4,50 lei), sau din 890 grame făină de porumb (4.80 lei), 4,4 litri lapte (22 lej), 380 grame de unt (38 lei), 1170 grame de brânză (42,50 lei), 3 kilograme de carne de vacă (72 lei). Starea vieții economice influențează alimentația. Avem nevoie de mai multă lapte, mai ales unt, mai multe legume și fructe. Trebuie introdus măcinatul mai fin pentru că pâinea în forma ei de astăzi e săracă în vitamine, și totodată pentru înlăturarea lipsei de vitamine trebuie introdusă și popularizată consumarea pâinei brune.

SZEKFÜ GYULA: Caracterul unguresc în istoria noastră. (Nr. 4.)

Un studiu al cărții „Mi a magyar? (Ce este unguurul?)” apărute în ediția Societății Magyar Szemle (Budapesta, 1939). Autorul ne arată schimbarea caracterului maghiar sub aspectul istoriei naționale. Dânsul constată că cele trei trăsături esențiale caracteristice sunt: iubirea libertății, vitejia și politicianismul rafinat. Aceste trei trăsături caracteristice trăesc și-si desfășoară influența lor în evul mediu maghiar și numai în timpurile înainte de Mohács se poate observa o ușoară slăbire. Dar și după Mohács se arată în Fráter György, Báthory István și Bocskai István puterea creatoare a caracterului strămoșesc; turburarea sufletelor și a caracterului începe mai târziu și ajunge la proporții îngrijorătoare abia la mijlocul secolului al 17. Eszterházy Miklós, Kemény János și Zrinyi Miklós deja observă înspăimântați schimbarea caracterului unguresc, dar schimbarea această

deatunci nu se poate reține: contrastele multiple interne grăbesc turburarea spirituală și înrăutățirea caracterului. Széchenyi István vorbește deja despre „păcate”, poezii biciuiesc amar națiunea. Isloricianul însă poate constata că păcatele nu sunt congenitale, ci datează numai de câteva secole, iar sociologul poate arăta la fel că înrăutățirea caracterului nu se referă la popor ci numai la clasele conducătoare. Dacă poporul s’ar putea impune, atunci așanumitele „păcate naționale” ar dispărea repede.

Dr. VENCZEL JÓZSEF: **Despre o noțiune falsă asupra generației.** (Nr. 4.)

Un adaus la discuția asupra generației ajunsă actuală în ultimele luni. Autorul constată că în comunitatea maghiară ardeleană contrastul de generație nu se găsește atât de exagerat încât să provoace desordine și lupte publice. Mișcarea generației noi tinere ungare din Ardeal este o mișcare spirituală. Ea nu stă în serviciul egoismului și a dorului de a domni ci reprezintă o nouă concepție a ungerimii și o nouă ținută de comunitate.

INCZE LAJOS: **Clasa agricultorilor și lucrătorilor noștri.** (Nr. 4.)

Adesea se poate auzi noțiunea amintită în titlul de mai sus, cu toate că noțiunea de agricultor și muncitor sunt două noțiuni depărtate una de alta precum și conținutul lor se deosebește unul de altul. Drept dovadă autorul ne amintește trecutul țărănimii și a industriașilor, analizează conștiința lor de clasă, ținuta lor, împrejurările lor de trai și acele trăsături cari, – în aparență – sunt identice la aceste două pături sociale.

BERECZKY SÁNDOR: **Cercetări regionale și poporane.** (Nr. 4.)

Autorul, după ce face un omagiu al lucrării a nu demult decedatului profesor Györfy István, face cunoscută munca desfășurată în vara anului 1939 a celor patru grupe ale Institutului de Cercetări Regionale și Poporane Maghiare. Dânsul ajunge la concluzii că un sistem nou maghiar este în dezvoltare pentru cercetări regionale și poporane – grație influenței spirituale a lui Györfy István, – dar mai sunt multe greutăți de învins, dat fiind că nu s’a ajuns încă la o unitate monografică.

Rubrica permanentă intitulată **Metamorphosis Transylvaniae** se ocupă în nr. 3 cu discursul episcopului romano-catolic din Alba-Iulia MÁRTON ÁRON, rostit cu prilejul ședinței Consiliului Diecezan, referitor la rolul școlii și al bisericii și publică hotărârile principiale luate în același timp de către adunările circumscripțiilor bisericești romano-catolice, reformate și unitare; JUHÁSZ ISTVÁN comentează opera ultima a lui Karácsony Sándor: „Mentalitatea maghiară și reforma instrucțiunii publice maghiare”; în nr. 4. NAGY ÖDÖN pomenește pe nu de mult decedatul marele hungarolog, Györfy István; Dr. JANCÓS ELEMÉR arată importanța ideologică și literară a sexagenarilor Móricz Zsigmond și Szabó Dezső; rubrica publică apoi discursul de deschidere a lui TAMÁSI ÁRON cu ocazia unei întruniri a Comunității Maghiare: „Semnul nostru este steaua cea cu trei colțuri”, și în fine Dr. VENCZEL JÓZSEF se ocupă cu discuțiile referitoare la bibliotecile poporane.

ZUSAMMENFASSUNG

HITEL (Kredit) – ist der Titel des grundlegenden Werkes des grossen ungarischen Politikers Széchenyi, aus dem vergangenen Jahrhunderte, erschienen im Jahre 1830. Dieses Werk umfasst nicht nur den Begriff des wirtschaftlichen Kredits, sondern dehnt sich nach seiner Phraseologie auch auf das „einander glauben und glauben können“, auf den Begriffskreis des moralischen und geistigen. Kredits aus, und als solches ist Kredit der Grund und die Triebfeder alter Reformabsichten, aller Erneuerung zielender Gedanken und Taten. Die Verfasser und Mitarbeiter der Zeitschrift „Hitel“, sind die jungen Intellektuellen von Siebenbürgen, die auf der Grundlage der Ideen Széchenyis stehen.

Bekenntnis einer Generation. (Nr. 3.)

Die Unterzeichner, 33 Schriftsteller, alle Mitglieder der jüngeren ungarischen Generation von Siebenbürgen, äussern sich neben der ausgebildeten siebenbürgisch-ungarischen seelischen Einheit und betonen, dass für sie heute die ungarische Gesellschaft, über die instinktive Schicksalsgemeinschaft hin, eine selbstbewusste Arbeitsgemeinschaft ist, die im gegenseitigen brüderlichen Dienste der verschiedenen Schichten des Volkskörpers begründet ist. Die Tatsachen weisen hin, dass die Einheit familiären und nationalen Charakters ist, aus dem gesetzmässig gefolgert werden kann, dass die neue Lebensform des siebenbürgischen Ungarntums die zur Familie gewordene nationale Einheit ist.

Dr. OBERDING JÓZSEF GYÖRGY: Die buchenländischen Wanderungarn und das Situationsbild der buchenländischen ungarischen Volksfamilie. (Nr. 3–4.)

Die Ahnen der buchenländischen Ungarn waren jene Szekler von Csik, die nach dem Blutvergiessen „Siculicidium“ von Mádéfalva, welches mit der Aufstellung der Grenzwache im Zusammenhange war, durch die Moldau ins Buchenland flüchteten. (1764). Der erste Teil des Studiums fasst die Geschichte der Wanderung zusammen. Erste Phase: die Einsiedlung in die Moldau (1763–64: die Ansiedlung in die Gemeinden: Pusztina, Sóskut, Belényes, Draló, Nagyszalánc, Kisszalánc, Sóstarló, Szamoska, Csügés). Zweite Phase: Die Gründung der fünf buchenländischen Gemeinden (1777–85: Fogadjisten, Istensegits, Hadikfalva, Andrásfalva, Józseffalva). Dritte Phase: Die Rücksiedlung nach Ungarn (1883–1910: Die Banater Siedlung: Hertelendyfalva, Sándoregyháza, Székelykeve; Siebenbürgische Weinberg-Siedlung (Hegyalja): Gyorok; Siebenbürgische Siedlung: Dévacsángótelep, Vajdahunyad, Vice, Magyararnemegy, Babsa, Marosludas, Sztrigyszentgyörgy, Csernakeresztur). Vierte Phase: Die Überseesiedlung (1905–1924: Kanada, Punnichy, Hapkins, Eszterháza, Székelyföld, Máriavölgy, Hamilton, Regina, Brasilien: Boldogasszonyfalva). – Der zweite Teil des Studiums bietet: nach der Zusammenfassung der Siedlungsgeschichte das gesellschaftliche Skelett der einzelnen Siedlungsgebiete in der folgenden Einteilung: Die fünf Muttergemeinden vom Buchenland: Dévacsángótelep; Gyorok; Hertelendyfalva; Kanada; Boldogasszonyfalva. Wir können feststellen, dass die Seelenzahl der buchenländischen ungarischen Volksfamilie sich ungefähr um 32.000 dreht. Sie leben überall im Kreise artfremder Völker: im Buchenlande zwischen Rumänen, Polen und Deutschen, in Siebenbürgen unter Rumänen, in Jugoslawien zwischen serbischer, deutscher und slowakischer Bevölkerung, in Kanada im Kreise der angelsächsischen Urbevölkerung und in Brasilien im Kreise einer sich bildenden

Nation, der Brasiler, trotzdem halten sie fest an ihrer Nationalität und pflegen die Überlieferung.

Dr. DEBRECZY SÁNDOR: **Einige beängstigende Fragen unserer Volkskultur.** (Nr. 3.)

Der Verfasser bearbeitet die Allgemeinbildungsdaten von 18 Szeklergemeinden aus den Komitaten Dreistühle und Udvarhely. Vor allem beschäftigt er sich mit der Frage: Was die Dorfbewohner lesen? Er stellt fest, dass das Volk viel liest, aber seine Lesestücke sind unernst und darum ist seine literarische Bildung auf ein enges Gebiet beschränkt und seine Geschichtskennntnisse lückenhaft. Inzwischen macht er einige Vorschläge, die im Zusammenhange mit den Tagesblättern und mit dem Verfassen der Kalender zu verwirklichen sind und hält es für notwendig, die Volkssteuerung auch vom Gesichtspunkte der Aufsätze aus zu beeinflussen.

VITA SÁNDOR: **Das landwirtschaftliche Situationsbild Siebenbürgens.** (Nr. 3.)

Der Verfasser analysiert die statistischen-landwirtschaftlichen Daten Siebenbürgens und vergleicht sie mit der Vorkriegslage. Seine wichtigste Feststellung ist, dass im Vergleich zur Vorkriegslage, obzwar die Ackerfläche grösser und das Brachfeld kleiner wurde, die Ertragsresultate doch nicht zunahmen. Der Schwerpunkt wird auch heute auf Getreideanbau gelegt und unter den Getreidearten steht an erster Stelle der Weizen und Mais. Unser Betriebssystem folgt also den alten Spuren. Deshalb hat das siebenbürgische Wirtschaftsleben jährlich einen Verlust von mehreren Milliarden (nur mit dem Weizen allein einen Verlust von 200,000.000 Lei). So ergeben sich im Rahmen der organisierten Landwirtschaft zwei Hauptfragen: 1. Die Verbesserung des Ackerfeldertrages (Fachbildung, landwirtschaftliches Kapital, Kreditwesen, die Frage der Volkskultur) und 2. die Abänderung des Betriebssystems (die Verringerung der Weizenanbaufläche, Steigerung der Futter-, Gemüse- und Industriepflanzen). Die Reform ist dringend, denn unter den Provinzen Rumäniens verfügt Siebenbürgen über die grössten Steigerungsmöglichkeiten, denn obzwar die Ackerfläche Siebenbürgens nur 25% der Ackerfläche des Landes ist, gibt Siebenbürgen trotzdem von dem Gesamtweizen-ertrag des Landes 32%, vom Mais 30%, Hafer 41%, und nur die Prozentzahl von Roggen (23%) und Gerste (19%) bleibt unter der Prozentzahl der Ackerflächen.

Dr. VENCZEL JÓZSEF: **Das Volk von Csík und seine Bevölkerungsverhältnisse.** (Nr. 3.)

Der Verfasser gibt uns zuerst bekannt die Veränderungen der Bevölkerungszahl von 1703 bis 1930, dann schildert er das Nationalitäts- und Religionsbild ebenfalls im Lichte der Gschichtsdaten und stellt fest, dass das Rumänentum vom Komitate im Laufe des 17–19. Jahrhunderts aus der Moldau eingewandert, und da die Assimilation unbedeutend ist, beträgt die Gesamtzahl der Assimilierten zwischen 1881–1910 insgesamt nur 5.049 (15,9%). Ansonsten ist die Parallele der rumänischen Einwanderung die der Auswanderung der Szekler. Seit 1850 verliessen insgesamt ungefähr 35.000 Szekler das Gebiet des Komitates. Der Auswanderungsgrund ist in den wirtschaftlichen Schwierigkeiten zu suchen: an Stelle des 249.193 Hekt. notwendigen landwirtschaftlichen Gebietes stehen nur 176.701 Hekt. zur Verfügung. Im Gegensatz dazu ist die Bevölkerung im Entwickeln. Wenn auch die Geburtenzahl in den letzten 50 Jahren um 70% schlechter wurde, dochmacht die 60 prozentige Verbesserung der Sterbefälle die Zunahme der Bevölkerung noch immer möglich. Das Komitat gibt übrigens viele Lebensmöglichkeiten, nur das Volk kennt sie zu wenig. Nach der zahlenmässigen Untersuchung der

Auswanderungen weist der Verfasser, bloss als Beispiel, auf das Reichtum des Komitates in Mineralien hin. Das Volk verlor seine Unternehmungslust und betrachtet mit Gleichgültigkeit, dass das Reichtum seiner Erde einem anderen Nutzen gewahrt.

VINCZE LAJOS: Die Gesangskultur der Gemeinde Sitér. (Nr. 4.)

Das Liedermaterial der Biharer Gemeinde Sitér ist in vier Gruppen zu behandeln: 1. Kinderlieder, 2. Gelegenheitslieder, 3. Freie Lieder und endlich 4. Instrumentalvolksmusik und damit im Zusammenhange Volkstanzmusik. Der Verfasser stellt in 15 Notenbeilagen das Gesangsmaterial seines Dorfes in diesen vier Gruppen dar, unter denen die dritte Gruppe, das heisst die Gruppe der freien Lieder besonders reich ist. Er findet auch uralte Lieder, obzwar heute im Musikleben der Gemeinde die sogenannten B) Klasse Lieder die Hauptrolle spielen. Mit interessanter Begründung beweist er wie die Gemeinde Sitér ihre wertvolle Gesangskultur dem Einflusse der slowakischen Bevölkerung des benachbarten Dorfes Töttelek verdankt. Töttelek übernahm und bewahrt auch heute noch das uralte ungarische Gesangsmaterial und Sitér schöpft seine Reserve aus dieser Quelle.

Dr. CSIKY JÁNOS: Daten über die Ernährung der Bevölkerung von Gyergyó. (Nr. 4.)

Der Verfasser sammelte die wöchentlichen Speisekarten von 90 Kindern und 12 Familien von Gyergyó, und von je 6 Familien der benachbarten 8 Gemeinden und analysiert sie. Bei den Kindern ist die verhältnismässig grosse Milchkonsumation erfreulich (38,1%), aber bei den übrigen Nahrungsmitteln finden wir schon viele Missverhältnisse. In den folgenden vergleicht er die Daten der erwähnten drei Kategorien und veröffentlicht Speisekarten. Nur bei den Intellektuellen kann man die entsprechende Einteilung der Nährstoffe feststellen. Man findet viel Polenta und Kartoffel. Weshalb? Weil man 3.000 Kalorien erhält aus 3 Kg. Kartoffeln (4,50 Lei) oder 890 Gramm Polentamehl (4,80 Lei), 4,4 Liter Milch (22 Lei), 380 Gramm Butter (38 Lei), 1170 Gramm Topfen (42,50 Lei), 3 Kg. mageres Rindfleisch (72 Lei). Die Wirtschaftslage bestimmt die Ernährung. Aber trotzdem braucht man mehr Milch, hauptsächlich Butter, mehr Gemüse und Obst. Einzuführen ist das feinere Mahlen, denn das Brot ist in seiner heutigen Form als vitaminarm zu bezeichnen, und gleichfalls um den Vitaminmangel zu beseitigen, ist die Braunbrotkonsumation zu steigern und zu vervollständigen.

SZEKFÜ GYULA: Der ungarische Charakter in unserer Geschichte. (Nr. 4.)

Ein Studium des Buches „Mi a magyar?“ (Was ist der Ungar?) erschienen im Verlage der Magyar Szemle-Gesellschaft (Budapest, 1939). Der Verfasser zeigt uns die Veränderungen des ungarischen Charakters in der Analyse der nationalen Geschichte. Er stellt fest, dass die uralten drei Charakterzüge folgende sind: die Freiheitsliebe, die Tapferkeit und das spitzfindige Politisieren. Diese drei Charakterzüge leben und üben ihren Einfluss im Laufe des ungarischen Mittelalters aus und nur in der Mohács-er Vorzeit ist ihre Schwächung festzustellen. Aber auch nach Mohács zeigt sich in Fráter György, Báthory István und Bocskai István die Schöpfungskraft des uralten Charakters; die vollkommene Trübung der Seelen und des Charakters ist späteren Datums und wird nur in der Mitte des 17. Jahrhunderts beängstigend. Eszterházy Miklós, Kemény János und Zrinyi Miklós nehmen bestürzt die grosse Umänderung des ungarischen Charakters wahr und diese Umänderung ist seitdem unaufhaltsam; die vielartigen inneren Gegensätze

beschleunigen die seelische Verwirrtheit und die Charakterverschlechterung. Széchenyi István spricht schon von „Sünden“, die Dichter geißeln bitter die Nation. Der Geschichtsforscher kann aber feststellen, dass diese Sünden keine ererbten, sondern nur einige Jahrhunderte alt sind, und der Gesellschaftsforscher kann ebenfalls feststellen, dass die Charakterverschlechterung sich nicht auf das Volk bezieht, sondern nur auf die führenden Schichten. Wenn das Volk sich seiner entsprechend geltend macht, so können die „national“ bezeichneten Sünden bald verblasen.

Dr. VENCZEL JÓZSEF: **Der entstellte Generationsbegriff.** (Nr. 4.)

Eine Bemerkung zur in den letzten Monaten aktuell gewordenen Generationsdebatte. Der Verfasser stellt fest, dass in der ungarischen Gemeinschaft von Siebenbürgen der Generationsgegensatz, welcher öffentliche Unruhen und öffentliche Kämpfe verursacht, nicht zu finden ist. Die Bewegung der neuen ungarischen Generation von Siebenbürgen ist eine Geistesbewegung und als solche nimmt sie die Stelle eines existenziell berechtigten Berufes an, sie steht nicht im Dienste der Selbst- und Herrschsucht, sondern sie verkörpert die neue Anschauung des Ungarntums und neues Gemeinschaftsverhalten.

INCZE LAJOS: **Unser Landwirt- und Arbeiterstand.** (Nr. 4.)

Oft kann man die in diesem Titel angeführte Bezeichnung hören, obzwar der Landwirt und der Arbeiter zwei sich entfernt stehende Begriffe sind und auch ihr Inhalt ist einander verschieden. Als Beweis führt der Verfasser die Vergangenheit der Bauernschaft und der Handwerker an, analysiert ihr Klassenbewusstsein, ihr Verhalten, ihre Lebensumstände und jene Züge, welche bei den beiden Gesellschaftsschichten – scheinbar – gleich sind.

BERECZKY SÁNDOR: **Gegend- und Volksforschung.** (Nr. 4.)

Der Verfasser macht nach der Würdigung der hierbezüglichen Arbeit des vor kurzem verstorbenen Györfy István, die im Sommer des Jahres 1939 entfaltete Tätigkeit der vier Gruppen des Ungarischen Gegend- und Volksforschungsinstitutes bekannt. Er stellt fest, dass ein eigenartiges ungarisches Gegend- und Volksforschungssystem im Werden begriffen ist – dank dem geistigen Einflusse von Györfy István, – aber es sind noch viele Schwierigkeiten zu überwinden, da es noch nicht gelungen ist die monographische Einheit zu erreichen.

Die **Metamorphosis Transylvaniae** betitelte ständige Rubrik veröffentlicht in der 3. Nummer die wirkungsvolle Rede des römisch-katholischen Bischofs von Gyulafehérvár MÁRTON ÁRON, die er gelegentlich der Sitzung des Diözesanrates über die Rolle der Schule und Kirche hielt, und gibt bekannt die prinzipiellen Beschlüsse der in derselben Zeit gehaltenen Sitzungen der römisch-katholischen, reformierten und unitarischen Kirchenbezirke; nachher kommentiert JUHÁSZ ISTVÁN das neuere Werk Karácsony Sándors: „Der ungarische Gedankengang und die Reform unseres Unterrichtwesens“; in der 4. Nummer gedenkt NAGY ÖDÖN des vor kurzem verstorbenen grossen Hungarologen, Györfy István; Dr. JANCsó ELEMÉR würdigt die literarische und ideologische Bedeutung des 60 Jahre alten Móricz Zsigmond und Szabó Dezső; nachher veröffentlicht die Rubrik die gelegentlich einer Besprechung der Ungarischen Volksgemeinschaft gehaltene Eröffnungsrede von TAMÁSI ÁRON: „Unser Zeichen ist der Dreispitzenstern“; endlich beschäftigt sich Dr. VENCZEL JÓZSEF mit der Volksbibliotheksfrage.